

Landbrug i fremgang mangler penge til at udvide

Bremse. Optimismen stiger ganske meget i landbruget for tiden, men ønsket om investeringer bliver bremset af en manglende adgang til finansiering hos bankerne.

Af Kathrine Rossau
karo@berlingske.dk

UDVIKLING: Først den gode nyhed:

Det går godt i landbruget, hovedparten af landmændene tjener penge og ser generelt lyst på fremtiden. Den dårlige nyhed er, at det kunne gå endnu bedre.

Landmændene har nemlig svært ved at skaffe den finansiering, der vil kunne sikre udvikling og yderligere fremdrift.

Efter nogle hårde år under finanskrisen ser landmændene nu optimistisk på fremtiden, både hvad angår produktion, investeringer og driftsresultat.

Det viser det barometer for landmændenes syn på fremtiden, som Videncentret for Landbrug har udarbejdet for fjerde år i træk. 18.000 landbrugsvirksomheder har svaret, og konklusionen er, at de generelt har det rigtig godt.

Kraftig vækst

Faktisk regner 41 procent med positiv vækst i år og 43 procent i 2014. 16,4 procent af de adspurgte regner med, at deres forrentning vil vokse med mere end ti procent i år.

»Vi kommer fra nogle meget hårde år. Fra 2008 til 2010 var landbruget hårdt ramt, fordi produktpriserne var i bund, og renten ikke var faldet så meget endnu. Situationen stabiliserede sig i 2011, og så er der gradvist sket en forbedring siden. Når man spørger landmændene selv, så går det rimelig godt,« siger Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef på Videncentret for Landbrug, som står bag

undersøgelsen, det såkaldte Landmandsbarometer.

De største problemer for landmændene er produktionsbegrænsninger: 44 procent angiver, at det er finansielle forhold, der bremser udviklingen af deres virksomhed.

»De landmænd, som gerne vil ekspandere, leber ind i en række vanskeligheder, og den finansielle begrænsning er en af de største. Landmændene har med andre ord svært ved at få finansieret deres udvidelse,« siger Klaus Kaiser.

Lars Krull, seniorrådgiver ved Aalborg Universitet, deler hans opfattelse.

»Brændt barn skyr ilden. Jeg hender ikke til nogen banker, som slet ikke vil have med landbrug at gøre, men det er klart, at hvis man har været uheldig tidligere, kan man generelt blive mere forsigtig. Det er mit indtryk, at det går godt i landbruget, men det er ikke sådan, at vi har set en lang periode, som har vendt bankernes opfattelse af sektoren,« siger han.

Bankernes tilbageholdenhed giver problemer, som rækker ud over landbrugssektoren.

»Konsekvensen er, at landbruget taber konkurrencekraft. Vi får ikke den naturlige strukturudvikling, og det betyder, at der er ineffektive landbrug, der er strandet, mens en del højeffektive virksomheder ikke kan ekspandere.

»Det bremser hele erhvervet, og det koster vækst, arbejdspladser og velstand,« siger Klaus Kaiser, som understreger, at de nye udlån primært skal hentes i bankerne, da landbrugene i forvejen

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Situationen for de tre hovederhverv, svin, kvæg og planteavl, er historisk gode, og det vil de også være i 2014, mener administrerende direktør i DLR Kredit Bent Andersen. Arkivfoto: Martin Sylvest/Scanpix

har en høj gæld i realkreditlen.

»Der bliver lavet lån«

I DLR Kredit, som sidder på en tredjedel af markedet for landbrugsudlån, genkender man det billede, som landbrugsbarometeret tegner.

»Situationen for de tre hovederhverv, svin, kvæg og planteavl, er historisk gode, og det tror vi også, at de vil være i 2014. Det hænger sammen med det lave renteniveau og med det gode bytteforhold,« siger administrerende direktør Bent Andersen med henvisning til prisen på

de råvarer, der indgår i landbrugsproduktionen i forhold til prisen på de produkter, landmændene sælger.

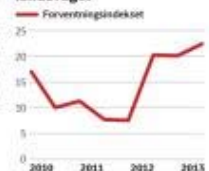
Han anerkender, at der er en tilbageholdenhed blandt pengeinstitutterne med at finansiere landbrugssektorens ekspansion blandt andet på grund af de nye regler for værdiansættelse af landbrugsaktiver, som Finansstillet indførte for et par år siden.

Bent Andersen understreger dog, at pengeinstitutterne har blik for en fornuftig konsolidering.

»Der bliver lavet lån. Vi

laver stadig lån hver eneste dag. Jeg vedstår, at det er svært at få finansiering i dag, men hvis vi som pengeinstitut kan skifte en mindre effektiv landmand ud med en landmand, som har bevist, at han er effektiv så kan man godt få det finansieret,« siger Bent Andersen.

Stigende optimisme i landbruget

Not: Det gennemsnitlige indeks for forventning om positiv vækst i landbruget er 10,5. Kilde: Videncentret for Landbrug, 2013. Kilde: Danmarks Statistik, 2013.

Svage landmænd gør stadig nas i bankerne

Af Kathrine Rossau
karo@berlingske.dk

NEDSKRIVNINGER: Landbruget er delt i to. For hovedparten har de lave renter og det gode bytteforhold givet historisk gode vækstbetingelser, men der er stadig en gruppe, som kæmper, og som koster bankerne tåh.

»Det er ikke slut med at ta-

ge overnormale nedskrivninger på landbrug. Det er ikke det samme som, at der ikke er landmænd, der har det godt, men det er en fragmenteret branche,« siger Lars Krull, seniorrådgiver ved Aalborg Universitet.

I den nye tillidsindikator for landbruget, som Videncentret for Landbrug står bag, venttes mere end 40 pro-

cent en positiv vækst i år og næste år. Men der er også en gruppe - knap hver tiende af de adspurgte - som forventer, at produktionen vil falde i år: 2,8 procent forventer, at produktionen vil skrumpes med 2,8 procent i 2013. De dårlige landbrugsengagementer påvirker bankernes appetit på at yde nye lån til det segment.

»Det spiller uden tvivl en

rolle, og det betyder meget, hvor mange engagementer man har til enkelte brancher. Har man i forvejen en høj andel af lån til landbruget, kan man ønske ikke at eksponere sig mere,« siger Johnny Madsen, investeringschef i Dansk Formue- og Investeringspleje.

Dog fremhæves det fra flere sider, at regeringens fornyede fokus på landbruget kan hjælp-

pe erhvervet, som er hæmmet af den manglende adgang til finansiering.

Ikke ved at sætte ind direkte på finansieringskilderne, men ved at lempe den øvrige regulering, som branchen oplever indenfor.

»Der er en landbrugspløkke på vej, hvor den største forandring kan blive at gå fra generel til målrettet miljøregu-

lering. Det kan komme både landmændene og naturen til gode. Der er også tanker om at lempe reglerne for ejerskifte og søge løsninger på nogle af landbrugsvirksomhedernes høje gæld,« fortæller Klaus Kaiser, erhvervsøkonomisk chef i Videncentret for Landbrug.